

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ НАВЧАЛЬНИХ ПРАКТИК У ФОРМУВАННІ ПРИРОДООХОРОННОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ

О.О. Кобрюшко¹, О.О. Кравцов²

¹кандидат педагогічних наук, старший викладач

²студент природничого факультету

Криворізький державний педагогічний університет

Вступ. Сучасні умови та розвиток технологій створюють нові специфічні умови організації навчального процесу у відповідності до нових стандартів. Мультимедійні засоби зайняли своє окреме місце в процесі навчання та доступу інформації. Доступність різних видів

пристроїв з мобільним доступом до мережі Інтернет з технологіями 3G, LTE та EDGE дозволяють отримати доступ до всесвітньої мережі в будь якій точці де є покриття мережі оператора. Студенти отримують можливість користування спеціальними програмами та ресурсами, які дозволяють застосовувати їх для вирішення індивідуальних та групових завдань передбачених програмою польової практики.

Актуальність дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні використання сучасних інформаційних технологій в організації та проведенні навчальних практик з ботаніки як засобу формування природоохоронного інтересу майбутніх вчителів біології.

Мета роботи – дослідити проблематику організації та проведення навчальних практик в сучасних умовах.

Об'єкт та методи дослідження. Об'єктом дослідження є процес формування інтересу до природоохоронної діяльності майбутніх вчителів біології під час навчальних практик за допомогою сучасних інформаційних технологій. Використовували такі методи дослідження: аналіз, узагальнення психолого-педагогічної та науково-методичної літератури з проблематики дослідження, чинних стандартів вищої освіти; систематизація нормативних документів, програм, підручників та навчальних посібників; конкретизація для врахування структурних і функціональних зв'язків компонентів інтересу майбутніх учителів біології до природоохоронної діяльності.

Результати та їх обговорення. Формування природоохоронних інтересів у студентів природничих факультетів в умовах навчальних практик є проблемою дуже специфічною, яка вимагає врахування багатьох компонентів та вирішення багатьох проблем які виступають її складовими.

По-перше, необхідною умовою формування природоохоронних інтересів виступає наявність теоретичної бази знань з багатьох біологічних дисциплін. По-друге, необхідним є специфічний натуралістичний підхід до пізнання світу та оточуючого середовища в сучасній системі освіти та усіма доступними засобами. По-третє, дуже важливим є вміння студентів реалізувати завдання навчальних практик не тільки в межах отримання практичних навиків польових досліджень, а і вміння застосовувати в камеральній роботі сучасні мультимедійні та інтернет-технології. По-четверте, необхідно створити особливі умови навчально-виховного процесу котрі

сприятимуть подальшій реалізації природоохоронних інтересів студентів в їх майбутній професійній діяльності як вчителя предметника [1, 2].

Одним із засобів формування природоохоронного інтересу є навчальна практика, яка забезпечує зміну акцентованості з механізмів засвоєння практичних вмінь та навичок на усвідомлену діяльність з формування ціннісних мотивів та потреб, щодо реалізації природоохоронної діяльності в своїй практичній діяльності, як вчителя-предметника. Найважливішим завданням навчальної практики, як засобу формування природоохоронних інтересів є поєднання цих двох складових в єдину систему формування вчителя та екологічного свідомого громадянина [3].

Сучасний розвиток мультимедійних та інтернет-технологій дозволяє суттєво полегшити, а також вивести на якісно новий рівень процес отримання практичних знань, вмінь та навичок, особливо в процесах визначення об'єктів природи в реальних умовах.

На сьогодні існує досить багато ресурсів та спеціалізованих програм, які дозволяють за наявності теоретичних знань та уявлень досить швидко визначити об'єкт живої природи його роду та виду приналежність та отримати його біологічну та екологічну характеристику.

Враховуючи досить широкий спектр можливостей, зокрема засобів реалізації навчальної програми, засобів електронного контролю, можливостей виконання індивідуальних та групових завдань виникає потреба систематизації уже наявних розробок та навчальних програм, щодо можливостей використання планшетних комп'ютерів, кишенькових персональних комп'ютерів та інших мобільних пристроїв, що дозволяють використовувати їх в польових умовах, а також створення та розробки нового програмного забезпечення та навчально-методичного за для оптимізації навчально-пізнавального процесу, зручності використання, відкритого доступу до електронних баз, бібліотек тощо.

Однією з найголовніших проблем реалізації впровадження комп'ютерних та інтернет-технологій в навчальний процес вищої школи та зокрема процес організації навчальних практик є: недосконалість навчально-методичних програм курсів дисциплін, щодо реалізації теорії в практичних умовах [4].

Визначальною умовою впровадження інформаційних технологій

та засобів виступає їх доступність та вартість (можливість забезпечення групова та індивідуальна), а також, що є визначальним пристосованість до використання пристроїв в польових умовах (певна автономність, мобільність, низька вага, пило та волого захищеність).

Важливою складовою також виступає наявність у студентів необхідного мінімуму знань з теоретичного курсу та здатність до аналітичного мислення (як приклад необхідність знань ознак рослин з анатомії та морфології для визначення систематичного положення рослини за допомогою електронного гербарію та ін.).

Окремо слід зупинитися, на можливостях які створюють сучасні мультимедіа-технології, щодо системи контролю рівня засвоєності матеріалу, рівня самопідготовки та звітності.

Слід зазначити, що використання інформаційно-комп'ютерних технологій в процесі навчання, а особливо в процесі реалізації на практиці теоретичного курсу суттєво стимулює та покращує рівень самостійної роботи майбутніх вчителів, створює умови сприяння самореалізації та самоконтролю, суттєво розширює обсяги доступної навчальної інформації, активізує пізнавальну діяльність студентів дозволяє отримати практичні навички роботи в польових умовах, як певної наукової діяльності та дозволяє накопичити певний досвід [5].

Висновки. Таким чином, визначення інтересу, як активної пізнавальної направленості людини на той чи інший предмет або явище діяльності пов'язане звичайно з позитивно - забарвленим ставленням до предмету пізнання. У вирішенні поставлених задач, як суб'єктивно психологічної характеристики особистості майбутнього вчителя-біолога, у відповідності з об'єктивними характеристиками педагогічної професії та природоохоронної діяльності з'ясовується динаміка інтересу в залежності від об'єктивних умов існування. Цілеспрямованість його формування можлива з урахуванням психологічної сутності з позиції взаємодії людини та природи.

Використання в цьому процесі сучасних технологій особливо в умовах тісної взаємодії з природою, яке можливе лише на польових практиках, на нашу думку, створює досить сприятливі умови не тільки для процесу пізнання навчання та реалізації теоретичного курсу, але й надає необмежені можливості отримання досвіду роботи з матеріалом живої природи.

Усвідомлення сутнісних характеристик природоохоронного інтересу як важливого показника професіоналізму вчителя біології та

оптимальне використання новітніх можливостей та ресурсів навчально-польових практик в його формуванні, а також гармонізація взаємодії суспільства і природи, як основи професійного становлення особистості виступають важливим підґрунтям конкурентоздатності майбутніх спеціалістів та успішності їх професійного та кар'єрного зростання в сфері навчання та в майбутній професійній діяльності.

Список використаної літератури.

1. Алексієнко С. Інноваційні технології навчання як засіб розвитку творчої активності учнів / С. Алексієнко // Біологія. Шкільний світ. – 2010. - № 10. – С. 2-5.
2. Білецька Н. Комп'ютерна підтримка формування основ наукового мислення в учнів під час вивчення біології / Н. Білецька // Рідна школа. – 2008. - № 7-8. - С. 53-56.
3. Дерябо С. Д. Экологическая педагогика и психология / С. Д. Дерябо, Ясвин В. А. – Ростов-н/Д. : Феникс, 1996. – 480 с.
4. Ильин Е. П. Мотивы человека: теория и методы изучения / Е. П. Ильин. – К. : Выща школа, 1998. – С.25-27.
5. Кобрюшко О. Проблематика формування природоохоронних інтересів у професійній підготовці вчителів біології / О. Кобрюшко // Вісник Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». – Черкаси, 2016. – Ч. 2. – С. 67-70.